

12. maj 2008

Forbrugernes rettigheder i den digitale verden

Udelukkelse fra internettet – også kaldet ”3 strikes and you’re out” – er i strid med forbrugernes basale rettigheder!

Forbrugernes rettigheder og retssikkerhed er under voldsomt pres i den digitale verden. Forbrugerrådet appellere til, at man ikke glemmer forbrugerne i kampen mod digitalt pirateri og opfordrer de danske politikere til at arbejde for, at den franske model - ”3 strikes and you’re out” - IKKE bliver udbredt til resten af EU.

Krav:

- Der er brug for at man anerkender og beskytter forbrugernes rettigheder og retssikkerhed i den digitale verden.
- Forbrugerrådet er imod at gøre internetudbydere til et privat internet-politi.
- Den franske model - også kaldet ”3 strikes and you’re out” - er i strid med forbrugernes basale rettigheder. Udelukkelse fra Internettet umuliggør deltagelse i det moderne samfund.
- Den franske model – eller en lignende ordning – bør IKKE indføres i Danmark, og de danske politikere opfordres til at arbejde for, at den franske model IKKE bliver udbredt til resten af EU !

EU-Kommissionen overvejer ”3 strikes and you’re out”

Et aktuelt eksempel på, hvordan forbrugernes rettigheder og retssikkerhed helt tilsidesættes i den digitale verden, er det franske tiltag om at lukke for internetforbindelsen hos franske

forbrugere, der kan have hentet ulovligt materiale fra nettet – også kaldet ”3 strikes and you’re out”. Et tiltag, der er udviklet i for-
ening mellem branchen, industrien og regeringen – men uden inddragelse af forbrugerorganisationer.

EU-Kommissionen tænker i samme baner og overvejer i øjeblikket, om man – med den franske model som forbillede – skal lovgive generelt om at kunne kappe internetforbindelsen hos alle EU's 500 mio. forbrugere.

Forbrugerrådet imod ”3 strikes and you're out”

Forbrugerrådet finder, at afskæring fra Internettet er et groft overgreb mod centrale dele af forbrugernes borgerrettigheder.

Internettet er blevet en fundamental kommunikationsvej for det moderne menneske, ligesom det for mange er blevet den vigtigste adgang til viden og almen oplysning. Internettet udgør i stigende grad fundamentet for en arbejdsindkomst og dækker i stigende grad borgernes behov for social aktivitet, materielle goder og kultur. Nettet er desuden blevet den platform, hvor borgerne har adgang til at deltage i den offentlige demokratiske debat. Nettet har således fået en hel central betydning for det modernes menneskes liv og livskvalitet.

Udelukkelse fra nettet vil derfor være et meget alvorligt indgreb for et moderne menneske. Det hænger slet ikke sammen med de krav, der stilles for at kunne fungere i et moderne digitaliseret samfund.

Den franske model er ude af proportioner med det, som forbrugerne – måske – har gjort forkert. ”Måske” – fordi der desuden er lagt op

til, at sanktionerne kommer, uden at sagen har været prøvet ved en domstol.

Den franske model for bekæmpelse af pirateri rejser desuden en række andre spørgsmål:

1. Hvordan vil man fx sikre forbrugernes privacy (dvs. beskyttelse af borgernes integritet og privatlivets fred) i tilfælde af – den overvågning, der vil være nødvendig for overhovedet at kunne gøre et krav gældende ?
2. Og hvordan vil man fx håndtere situationer, hvor der på grund af brist i IT-sikkerhedssystemerne (eksempelvis ved brug af trådløse netværk) opstår mulighed for, at andre kan have benyttet sig af en forbrugers netadgang til ulovlig fildeling ?
3. Og hvis husstandens to til tre mindreårige døtre og sønner hver især uforvarende har downloadet ulovligt materiale, vil man så lukke familiens internetadgang ? I en moderne verden svarer det til at forbyde en hel familie at færdes på gader og stræder, fordi nogle af medlemmerne er mistænkt for butikstyveri.

Forbrugerrådet imod at gøre internetudbydere til et privat internet-politi

Forbrugerrådet er således imod, at gøre internetudbydere til et privat internet-politi. Det svarer til at postvæsenet skulle have ansvaret for indholdet af de breve som folk sender eller at mobilselskaberne skal forbyde folk at tale i mobiltelefon, hvis de diskuterer noget kriminelt.

Fakta om den franske model /”3 strikes and you’re out”:

Den franske regering underskrev den 23. november 2007 en aftale med Frankrigs internetudbydere og rettighedsindehaverne af bl.a. musik og film. Aftalen har til formål at mindske de franske forbrugeres mulighed for at hente ulovligt materiale på Internettet, f.eks. ved filesharing. Ifølge aftalen skal der oprettes etagentur, som har bemyndigelse til at overvåge og efterforske forbrugere, som anklages for at have forbrudt sig mod rettighedshavere af f.eks. musik og software. Et af de midler, det nyeagentur kan tage i brug, er at lukke helt for forbrugeres adgang til Internettet, hvis de henter ulovligt materiale. Ifølge den franske aftale vil der også kunne oprettes et register over personer, der har fået lukket deres internetforbindelse – en ”black-liste”. Registret kan betyde, at disse personer ikke kan få en ny internetudbyder, der vil have dem som kunde. Sanktionerne sker som udgangspunkt, uden at sagen har været prøvet ved en domstol. Det stiller den enkelte forbruger så godt som retsløs.

Vil du høre mere om dette emne kontakt jurist Agnete Sigurd, as@fbr.dk, tlf. 7741 7725, mobil. 2222 7457 eller Forbrugerrådets pressechef Bent Bøkmann, bb@fbr.dk, tlf. 2588 2016 .

Læs også:

- Forbrugerrådets nyhedsbrev af 24. januar 2008, ”Frankrig vil lukke for Internettet”:
<http://www.forbrugerraadet.dk/nyheder/alle/nyhed192/>
- Forbrugerrådets charter om forbrugernes rettigheder i den digitale verden:
<http://www.forbrugerraadet.dk/emner/internet/alle/digitalerettigheder/>
- Forbrugerrådets undersøgelse af forbrug og kendskab til digital musik kopiering:
<http://www.forbrugerraadet.dk/emner/internet/alle/digitalerettigheder/musikdownload2007/>
- Forbrugerrådet er medlem af den europæiske forbrugerorganisation BEUC og har gennem denne bidraget til de europæiske forbrugeres fælles holdning til Kommissionens meddelelse om kreativt onlineindhold på det indre marked: Læs dette positionspapir her:
<http://www.fbr.dk/english/digital/CreativeContentOnline/>

Forbrugerrådet er en uafhængig forbrugerorganisation, der varetager forbrugernes interesser overfor erhvervsliv og myndigheder. Vi er en paraplyorganisation, som består af 27 landsdækkende organisationer og fem lokale forbrugergrupper. Besøg vores website på adressen www.fbr.dk, og tilmeld dig det daglige nyhedsbrev: www.fbr.dk/nyhedsmail/. Forbrugerrådet udgiver Danmarks førende forbrugermagasin Tænk: www.taenk.dk.